

## NEDJELJE KROZ LITURGIJSKU GODINU — C

14. nedjelja kroz godinu (1. č. Iz 66, 10-14c; 2. č. Gal 6, 14-18; Ev. 10, 1-12)

— *Mir bio s vama!*

Isus je mironosac. Došao je donijeti ljudima mir. To je vidljivo već od prvih trenutaka njegova zemaljskog života. Time ispunjava pravedne želje čovjeka i čovječanstva. Mir što ga Krist donosi prodire do korijena ljudskog bića jer potpuno liječi i oprašta i time uspostavlja osnovne pretpostavke mira. On u svome tijelu, u poslušnosti i predanju prema svome Ocu, uspostavlja mir što ga može zatim pružiti drugima. To je mir koji je sklopljen i uspostavljen u njegovu raspetom tijelu. Taj će mir dati kao svoj prvi uskrsli dar kad bude pozdravljao apostole istim pozdravom koji je već u današnjem evanđeoskom odlomku nagoviješten.

Na tom hodu mira Isus treba suradnike. Treba ljude koji će ga shvatiti i zatim prenijeti taj istinski mir na sve koji ih prime. Taj navještaj mira pretpostavlja da su vjesnici spremni iz poslušnosti i predanja prema Ocu umirati sebi i time stvarati podlogu za autentično i nesebično naviještanje.

Kod ove nedjeljne Euharistije Krist i nama ponavlja želju i poziv: »Mir Gospodnji bio vazda s vama!« On bi jednako htio da i mi postanemo, nahranjeni njime, vjesnici njegova mira: »Idite u miru!«

ZL

15. nedjelja kroz godinu (1. č. Pnz 30, 10-14; 2. č. Kol 15-20; Ev. Lk 10, 25-37)

— *Krist, milosrdni Samaritanac*

Krist je u savršenom smislu ostvario ideal milosrdnog Samaritanca. U smilovanju svome pristupio je čovjeku na umoru, ranjenu grijehom, zlom, smrću. Čovjek je bio potreban svjetla, hrane, lijekova, dobrote, ljubavi. Sve mu to donosi Krist. Liječi mu rane, maže ga uljem i pomastina, daje zalag da se nastavi proces ozdravljanja. Daje mu hranu da se okrijepi. To je Euharistija, hrana života. U njoj nam Krist kao milosrdni Samaritanac ne daje samo neko sredstvo prehrane, nego nam nudi samoga sebe, svoj život, svoju ljubav, svoje Tijelo i Krv.

To je Krist učinio pošto je najprije sam »upao među razbojнике«, a nikoga nije bilo da mu pomogne. Druge je spasio a sebi nije htio pomoći.

Krist je za sve nas prebolio ranu ostavljenosti i bespomoćnosti. Ponio je na sebi naše rane i boli. Svima je i svakome postao bližnji, najbliži, da bismo i mi, izliječeni njegovim modricama i nahranjeni njegovim Tijelom, mogli postati jedni drugima lijek i hrana. Svaka Euharistija nas poziva da, nahranjeni otajstvom Riječi i Hrane, i mi ljudima oko sebe postanemo i riječ ljubavi i hrana života. U tome je tajna zapovijedi ljubavi!

ZL

**16. nedjelja kroz godinu** (1. č. Post 18, 1-10a; 2. č. Kol 1, 24-28; Ev. Lk 10, 38-42)

— *Tajna gostoljubivosti*

Abraham nastoji na najbolji mogući način ugostiti Gospodina. Priređuje svome gostu gozbu i uživa gledajući gosta kako blaguje od njegove hrane i odmara se u sjeni njegova šatora (1. čitanje). Ipak, u odlučujućem trenutku njihova susreta gost postaje gostoprincem i daniva Abramama obećanjem od kojeg je zaigralo njegovo srce. Abraham koji se sav razdaje i daniva biva obdaren. Već je gost kao takav po pradavnom instinktu Bogu predanih ljudi dar Božji.

Isus dolazi u goste Marti i Mariji (Evandjelje). Marta je potpuno obuzeta brigom kako da najbolje ugosti prijatelja. Priređujemo gozbu koju će Isus morati pohvaliti, obavlja sve što je potrebno za taj prijem i otkriva da sve to i nadilazi njezine sile. Marija ostaje do mogu Učitelja. Otkriva u gostu danivatelja. Ne želi se niti trenutka udaljiti od njega da joj ne izmakne ni jedna riječ, ni jedan znak. Vidi u Isusu dar što ga mora primiti punim srcem i cjelokupnom pažnjom. To je trenutak Kraljevstva Božjeg i to je najvažnije.

Krist i nama dolazi u goste. Na nama je da ne mislimo da mu možemo i moramo nešto dati u vidu obveza gostoljubivosti, nego da mu u ljubavi otvorimo uši i srce i omogućimo mu da zaista zaori njegova Riječ u našem životu. Naš je život od sada s Kristom sakriven u Bogu.

ZL

**17. nedjelja kroz godinu** (1. č. Post 18, 20-32; 2. č. Kol 2, 12-14; Ev. Lk 11, 1-13)

— *»Kad molite govorite: Oče!«*

Abraham je sa strahom i trepetom upravljao svoje molbe i želje Gospodinu. Ali ipak čvrsto je vjerovao da je Bog dobar i da se smije obratiti

njemu molitvom i preklinjanjem. I Bog pokazuje čudesno razumijevanje i strpljivost s Abrahamovim molbama. Dolazi do granice onoga što se Abraham usuđuje moliti (1. čitanje).

U Novom zavjetu molitvena sloboda u odnosu na Boga doživljava svoju puninu. Tu nam slobodu otkriva Krist i daje nam se u njegovu Duhu. Krist nam komunicira i dijeli s nama svoj vlastiti intimni familijarni odnos s Ocem. Njegov je molitveni stav prožet intimnošću i blizinom koja zrači iz njegovih molitvenih izraza koji su nam zabilježeni u Novom zavjetu. On svog Oca nazivlje riječju »Abba-tata!«. I nas poziva da jednako vjerom i pouzdanjem Boga zazivljemo svojim Ocem: i što god ga zaištemo u njegovo ime dat će nam.

Poruka je današnje nedjelje poruka molitve. Svaka nam je molitva, koja proizlazi iz dubine našeg bića, iz istine našeg života, molitva Duha i u Duhu. Takva molitva ne može biti neuslišana budući da uključuje u sebi potpuno predanje u volju Božju i sigurnost da nas Bog ljubi.

ZL

**18. nedjelja kroz godinu** (1. č. Prop 1, 2; 2, 21-23; 2. č. Kol 3, 1-5, 9-11; Ev. Lk 12, 13-21)

— *Kamo je usmjeren naš život?*

Ovaj čas euharistijskog sastanka želimo povjeriti Gospodinu. Ipak, za mnoge kojih ovdje među nama nema, a možda i za ponekog sada ovdje prisutnog to je izgubljen sat, propalo vrijeme; ono ništa ne pridonosi, nije rentabilno iskorišteno. Za vjernika ipak novac nije temeljna vrednota; spada u niz ispraznosti ako nema u sebi perspektivu ljubavi (1. čitanje).

Skupljati za sebe, osiguravati sebi život, to je ludost prema riječima Gospodinovim. Na takav način ugrožava život u perspektivi potpunog života, vječnosti. Jer — još danas se može dogoditi da se traži život tvoj (Evandjelje). Tek tada čovjek otkrije svu prolaznost i bijedu vidljivih zemaljskih dobara.

Pozvani smo da snagom našeg zajedništva s Kristom prihvatimo svakodnevno umiranje kao temelj za novi život s Kristom (2. čitanje). Takav život treba biti život uskrslih s Kristom, okrenut prema višim stvarima: prema ljubavi i radosti što nam Krist daje. Upravimo pogled prema gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu!

ZL

**19. nedjelja kroz godinu** (1. č. Mudr 18, 6-9; 2. č. Heb 11, 1-2. 8-19; Ev. Lk 12, 32-48)

— *Bdijte!*

Kršćanski bdjeti ne znači živjeti u nepovjerenju ili u strahu nego u povjerenju i nadi. Bdjeti znači držati u neprestanoj napetosti ono što jest

u odnosu na ono što će biti; ono što je život naspram onoga što bi život trebao biti. To je iskušenje vlastito svim vremenima (usp. Abraham, zatim prva kršćanska zajednica, Izrael). Iščekivanje spasenja nošeno je radosnom nadom budući da je Bog vjeran svojim obećanjima. Neki su u tom iščekivanju imali manje svjetla, ali nisu čekali uzalud (2. čitanje).

Ne boj se malo stado! Perspektiva Isusova poziva na budnost nije trijumfalistička. Oni koji bdiju ostaju u manjini. Bdjeti znači ostati otvorenih očiju za svijet što ga je Krist stvarao i u svom uskrsnuću slavno inaugurirao. Znači biti otvoren za najosjetljivije potrebe malenih, na naj-sitnije poticaje Duha.

Euharistija je čas Božjeg pohoda, to je trenutak gdje Bog sam dolazi da nas služi, da nas postavi za svoj stol. To je u isto vrijeme s Božjim planovima i ciljevima. To je privilegiran čas ako smo u spremnosti da služimo, ako su naše svjetiljke upaljene.

ZL

**20. nedjelja kroz godinu** (1. č. Jr 38, 4-6. 8-10; 2. č. Heb 12, 1-4; Ev. Lk 12, 49-53)

— *Tvoju smrt, Gospodine, slavimo*

Najčešće u našim liturgijskim slavljinama, u našim blagdanima i svečanostima slavimo stvarnosti mira, radosti, zahvalnosti, zajedništva... Često smo puta time poneseni do te mjere da u trenucima takvih slavlja zaboravimo na onu svakodnevnu stranu našeg života koja je manje ružičasta. Ta strana života puna je nedorečenosti i tjeskobe, kao što je i naš kršćanski život pun žrtve, nesavršenosti i oklijevanja.

Služba Riječi današnjeg dana poziva nas da slavimo u liturgiji upravo te stvarnosti života: mi slavimo borbu i okršaj, nerazumijevanje, Kristov i naš križ, muku i smrt. U punom smislu riječi osjećamo da sva tri čitanja na poseban način opravdavaju i čine aktualnim usklik poslije pretrorbe: »Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo!« Pripjevni psalam govori o razlogu slavljenja Gospodina: »Izvuče me iz jame propasti... Bijedan sam ja i nevoljan, ali Gospodin se brine za me« (pripjevni psalam 39).

Susrećemo se u našem mučnom hodu s mnoštvom svjedoka koji su prokušani izdržali u časovima tjeskobe. Jeremija prorok u tome je (1. čitanje) slika Krista koji je podnio toliko protivljenja grešnika protiv sebe (2. čitanje). A Krist nas upozorava (Evandjelje) da je to i naš put.

I ova nedjeljna Euharistija htjela bi »zapaliti« oganj u nama i njime bi htjela pročistiti i oživjeti sve snage našeg života.

ZL

**21. nedjelja kroz godinu** (1. č. Iz 66, 18-21; 2. č. Heb 12, 5-7. 11-13;  
Ev. Lk 13, 22-30)

— *Skupiti sve u jedno*

Tko će se spasiti? Krist posve preokreće ljudske računice u odnosu na sigurnost spasenja: »Prvi će biti posljednji...« (Evandjelje). U spasenju koje dolazi od Boga nema privilegija. Doći će s Istoka i Zapada.

Kako postići spasenje? Ono ima svoje uvjete: »Uđite na uska vrata...« Nije dovoljno da se uvjeravamo kako će nas Krist prepoznati; ili što smo jeli i pili skupa; ili što smo slušali njegovu muku... Treba se o b r a t i t i. U tom pogledu poslanica Hebrejima daje nam daljnji poticaj: »Sine moj, ne omalovažuj stege Gospodnje i ne kloni kad te on ukori« (2. čitanje).

Euharistija je na poseban način trenutak višestrukog iskustva što nam odzvanja iz poruke Riječi Božje. Kod Euharistije mi slušamo što Krist naučava; zajedno s njim blagujemo hranu života; i na jedinstven način Euharistija je mjesto i čas okupljanja ljudi svih krajeva, svake dobi, svakog staleža i situacije. Euharistija bi u malom htjela ostvariti viziju proroka Izaije (1. čitanje) o okupljenom narodu koji gleda Božju Slavu. Ipak, upravo zbog toga evanđeoskog konteksta koji je prisutan u Euharistiji mi smo na poseban način pozvani da od Euharistije nahranjeni prihvatimo o b r a ć a n j e kao odgovor spremnosti na obećanja spasenja.

ZL

**22. nedjelja kroz godinu** (1. č. Sir 3, 17-18. 20. 28-29; 2. č. Heb 12, 18-19.  
22-24a; Ev. 14, 2. 7-14)

— *Posljednji će biti prvi*

Euharistija je gozba. Tu smo okupljeni i pozvani da u poniznosti za-uzmемо mjesto. Evandjelje nas poziva da u tome ne računamo na svoje zasluge, budući da je euharistijski poziv utemeljen na isključivom daru Boga koji je ljubav. Najadekvatniji odgovor takvog stava jesu riječi što ih ponavljamo približavajući se stolu: »Nisam dostojan da udeš pod krov moj...«

Sam je Krist sa svoje strane odabrao posljednje mjesto. On pere učenicima noge. A na radostima života on je bio uskraćen od najosnovnijih prava i zgažen kao crv, a ne čovjek. Dao nam je primjer da i mi činimo tako.

Krist je tako radikalno za sebe odabrao posljednje mjesto da mu ga više nitko ne može oteti! On je i danas u našoj sredini kao onaj koji služi: on priređuje stol, on sebe predaje da nam pribavi hranu života.

Svaka Euharistija je poziv na takvu poniznost, tj. istinu života. Sve što jesmo i što dobivamo čisti je dar Boga darivatelja. Nemamo se zbog

čega uzdizati iznad drugih. Nije niti uputno , budući da se sa svakim našim uzdignućem udaljujemo od Krista koji je najbliži upravo onima koji su najniži, najbjeđniji. Želimo li zauzeti mjesto u Kristovoj blizini, moramo biti sposobni stati u red najmanjih.

ZL

**23. nedjelja kroz godinu** (1. č. Mudr 9, 13-18b; 2. č. Flm 9b-10. 12-17; Ev. Lk 14, 25-33)

— *Krist, smisao života*

Snagom Kristova uskrsnuća mi već živimo u svijetu koji pripada Bogu i u povijesti koju Krist vodi i osmišljava. Mudrost je otkriti i otkrivati sebi i oko sebi namisli Božje (1. čitanje). Bog je iznad svega. On stoji kao počelo svemu. On je Otac: to znači njegov zahvat u svijet povezan je s ljubavlju. Ljubavlju je vječnom ljubio čovjeka. On je tako ljubio svijet da je Sina svoga predao...

Prihvatiti Božje planove kao temelj svog života znači živjeti u punom smislu riječi. Krist je to ostvario na sebi do kraja, do paradoksa muke i agonije. I u tim trenucima stajao je pred Ocem pun povjerenja u njegovu volju.

Živjeti punim životom u Kristu nije lako. Ipak jedino to osmišljava život. I zato treba slijediti Krista. Ostvariti sve pod svaku cijenu. Jer u Kristu život poprima istinske dimenzije. Jedino u Kristu možemo onda pravo prihvatiti, ljubiti sve s kojima živimo. U tom smislu Krist upućuje i nama isti poziv da ga sljedimo i da provjeravamo dubine našeg bića: koliko su one slobodne za njegovo svjetlo i mudrost.

Ovdje smo, kod Euharistije jer drugujemo s Kristom, jer priznajemo njega svojim učiteljem. Već smo podosta toga žrtvovali da bismo ostali njegovi učenici.

Danas nas Krist poziva da idemo dalje, da slušamo do kraja njegovu nauku i da blagujemo od njegove radikalne žrtve i predanja. Krist nas poziva da budemo još jasniji njegovi učenici.

ZL

**24. nedjelja kroz godinu** (1. č. Izl 32, 7-11. 13-14; 2. č. 1 Tim 1, 12-17; Ev. 15, 1-32)

— *Nije nas ostavio u vlasti smrti*

Mojsije vapije Bogu za svoj narod. Sagnješili su teško. Bog im oprašta (1. čitanje).

U Novom zavjetu Isus vapije Ocu svome za novi narod Božji. On sam postaje poslušan do smrti. Njegovo nam uskrsnuće govori da je njegova molitva uslišana.

»Sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje; izgubljen bijaše i nađe se. I stadoše se veseliti!« To veselje prisutno je i sada u ovoj novoj gozbi pomirenja i zajedništva, u Euharistiji. Dimenzije našeg traženja i lutanja su u biti iste, samo okolnosti i pojedinosti drugačije. Potrebni smo Boga koji kao Otac neprestano bdije, čeka nas, oprašta, prima nas u svoje naručje. Bog u tome nikad neće klonuti, nikad se neće umoriti.

Pomirenje, istinski mir — to su tako željno tražene stvarnosti u dubinama čovjeka. Mi pokušavamo katkad doseći pomirenje među nama samima. Ipak vidimo kako je uspjeh daleko, kako nemamo ustrajnosti, kako nas često zahvati rezignacija pred ljudskim odbijanjima, pred vlastitim slabostima i nestalnošću.

Bog je Bog praštanja. Pomirenje je njegovo djelo. U tome ide on sve do kraja. Znak tome je i ova Euharistija. Kod Boga ništa još nije izgubljeno. Bez obzira kakvi smo on nas prihvaća i blaguje s nama. Bog ne rezignira nikada nad našom slabošću ili našim grijehom.

ZL

**25. nedjelja kroz godinu** (1. č. Am 8, 4-7; 2. č. 1 Tim 2, 1-8; Ev. Lk 16, 1-13)

— *Snalažljivost sinova svjetla*

U prispodobi Evandjelja vidimo jedinstvenu pohvalu snalažljivosti (a ne nepoštenju: usp. 1. čitanje) čovjeka koji spada u klasu moralno labilnijih ljudi. Snalažljivost njegova predmet je Isusove pohvale, budući da bi se s pravom moglo očekivati da bi čovjek pun ideala za dobro trebao imati daleko više razloga za svakojaku snalažljivost negoli čovjek koji čini zlo.

Kršćanin je čovjek koji želi slijediti u svome životu vrhunski uzor dobrote: Krista Spasitelja. Time se kršćanin stavlja u redove »sinova svjetla«. Ta činjenica bi trebala kršćanima dati poleta i mogućnosti da se s ponosom bore za svako dobro. Taj kršćanski ponos bi trebao odagnati izvjesni kompleks manje vrijednosti koji prati tako često puta kršćane u njihovu društvenom životu. Boriti se za svijetle ideale trebalo bi probuditi potpunu angažiranost u snalažljivosti i ponosu, jer ako u tome slijedimo Krista, smijemo svugdje stajati ponosna srca da činimo samo ono što je dobro.

ZL

**26. nedjelja kroz godinu** (1. č. Am 6, 1a. 4-7; 2. č. 1 Tim 6, 11-16; Ev. Lk 16, 19-31)

— *U nama se skriva i bogataš i Lazar*

Bogatstvo ograničava čovjeka u njegovim ljudskim odnosima. On više ne vidi druge. Njegove su oči i njegovo srce zatvoreni. Bogataš današnjeg

Evandjelja nije nepravedan, on ne zloupotrebljava drugoga — on jednostavno ne vidi drugoga. Bogataš zarobljen u bogatstvo ne može gledati ispravno. Bogataš ne vidi cjelokupnu stvarnost. On ne vidi Lazara.

Sjeme je palo među trnje. To su oni koji su čuli, ali na putu briga, bogatstvo i užici zagušili su to sjeme i ono ne može sazoreti. Pravo naličje bogatstva jest zapravo manjak ljubavi.

Krist je došao otkriti pravo bogatstvo: ono radi kojeg se isplati živjeti, sve predati. To je predana ljubav prema Bogu Ocu i ljubav za našu braću sve do potpunog dijeljenja dobara.

U svakom se od nas skriva bogataš i Lazar. Nema ih u njihovim krajnjim čistim izdanjima. Naša smrt i uskrsnuće bit će trenutak istine: bijeda bogataša, uzdignuće siromaha. Dobro je katkad izračunati i riješiti se mnogočega, kako bismo mogli slijediti Krista sve do kraja.

Lazar vjerno polazi putem Krista uskrsnuloga. Evandjelje ne želi po Lazaru uzdići bijedu. Lazar živi kao Sin Abrahamov. To će se vidjeti istom u njegovoj smrti. Prije toga on je bio nepoznat, prosjak, onaj koji čeka. A to je biblijski stav. On je vjerna slika onoga nad kojim bdije ljubav Božja.

ZL

## LITURGIJSKA SLAVLJA KROZ MJESEC

### KOLOVOZ

Obrađujući liturgijska slavlja pojedinih dana kroz određeni mjesec držimo se slijedećih načela: Donijeti osnovnu informaciju o svecu koji se slavi dotičnoga dana prema općem liturgijskom kalendaru, prema našem nacionalnom kalendaru i kalendaru pojedinih (nad)biskupija i redovničkih zajednica kod nas, te istaknuti poruku i pouku toga slavlja. Isto tako i kad se radi o slavljima Gospodnjim i bl. Djevice Marije koja se slave određenog dana. Osim toga, donosimo i svece koji se »istog dana« spominju u Rimskom martirologiju. Činimo to zbog dva razloga: 1. jer obnovljeni Rimski kalendar (str. 81) izričito veli da se na dane izvan Adventa i Korizme, kad je bogoslužje ferijalno, može Misa i Časoslov slaviti od bilo kojeg sveca koji se toga dana spominje u Martirologiju; 2. da se vidi panorama svetaca koji se slave istog dana. U dane kad je bogoslužje ferijalno, donosimo samo svece koji se toga dana spominju u Martirologiju.

Budući da se pri ovom poslu može vrlo lako dogoditi da se ne spomenu slavlja koja su vlastita pojedinim nadbiskupijama, biskupijama